

Upravništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Uredništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Izključno zastopstvo za oglaševanje in izdajanje: UPI S. A., MILANO

Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čerkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije: Servizio Conti, Cort. Post. No 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Mesečna naročnina 25 ltr.

Uredništvo:
Ljubljana — Pucinijska ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Rokopis se ne vračaja.

Feindlicher Brückenkopf nördlich Turnhout zerschlagen

Harte Angriffe bei Nimwegen abgewiesen — Deutscher Panzervorstoss im Raum Chateau-Salins in gutem Fortschreiten — Tapfere Besatzung von Calais schlug mehrere Feindangriffe zurück — Schwere Abwehrkämpfe an der italienischen Front — Zahlreiche sowjetische Angriffe an der gesamten Ostfront abgewiesen — Lebhaftes Kampfgeschehen im Sowjetverbände

Aus dem Führerhauptquartier, 28. Sept. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im Kampfraum von Westholland wurde ein stärkerer feindlicher Angriff über den Antwerpen-Turnhout-Kanal im Gegenangriff aufgefangen, ein feindlicher Brückenkopf nördlich Turnhout zerschlagen.

Alle Versuche den Gegners, seinen Einbruchraum Eindhoven-Nimwegen nach Westen zu erweitern, schlugen fehl. Auch nördöstlich und südöstlich Nimwegen wurden starke feindliche Angriffe, unterstützt durch eigene Jagdfliegerverbände, abgewiesen, eingebrochener Feind im Gegenangriff zurückgeworfen.

Im Abschnitt von Aachen, an der Eifel-front und vor Metz nahm die beiderseitige Artillerietätigkeit zu.

Aus dem Raum Nancy nach Norden mit Panzern geführte starke Angriffe des Feindes wurden abgewiesen. Dagegen ist der Angriff unserer Panzerverbände im Raum bei und südlich Chateau-Salins weiter in gutem Fortschreiten.

In den auch am 27. September im Raum Epinal-Remiremont anhaltenden schweren Kämpfen wurden mehrere mit starker Artillerievorbereitung und Panzerunterstützung geführte Angriffe des Feindes abgewiesen, zunächst verlorenes Gelände im Gegenangriff wieder genommen. Die Kämpfe sind noch im Gange.

Stetlich Lure gingen in schweren wechselseitigen Kämpfen mit überlegenem Feind einige Ortschaften verloren.

Das starke Artillerief Feuer und die rollenden Angriffe der feindlichen Luftwaffe auf unsere befestigten Stützpunkte im Westen dauern an. Die tapfere Besatzung von Calais schlug mehrere feindliche Angriffe zurück. Von La Rochelle und Festung Girondo-Mündung werden erfolgreiche eigene Stosstruppenunternehmen gemeldet.

Während der Gegner im Westabschnitt der italienischen Front nur erfolglose örtliche Versuche durchführte, setzte er im Raum Frenzuela seine starken mit überlegenem Materialersatz geführten Angriffe während des ganzen Tages fort.

In den schweren Abwehrkämpfen, in denen zahlreiche Angriffe unter hohen Verlusten des Feindes abgewehrt wurden, gelang dem Gegner die Wegnahme einer beherrschenden Höhe. Gegenangriffe sind im Gange.

An der Adria scheiterten mehrere starke Angriffe des Feindes an der eigenen Abwehr. Ein örtlicher Einbruch wurde abgeriegelt.

Im Donaubogen herrschte zu beiden Seiten des Eisernen Torres weitere lebhaftes

das sowjetische Povelnik in Bulgarien regente in vso vlado kratkomało zapretili se je je polastil deželce. S tem se je pričela sovjetizacija Bolgarije.

Na Finskem so maršal Mannerheim in skupina politikov s slabimi živci prelomili z obveznosti, ki so jih prevzeli do Nemčije, kapitulirali pred boljševiki ter sklenili, z njimi premirje, ki predstavlja popolno zasedbo Finske z boljševiški četami z vsemi posledicami za narod, deželo in samostojnost finskega naroda.

Ako se v Rumuniji, Bolgariji in Finski v zadnji uri ne bodo našle zopet narodne sile, ki bi pozvale narode na odpor proti vsem sovražnikom, je prišlo do življenja ali smrti. Mogoča je ena sama rešitev, namreč boj in zopet boj z vsemi razpoložljivimi sredstvi in silami, boj na nož. Narodni sil trójnega pakta se zavedajo resnosti položaja, ki jih sili, da hodijo po trdni poti hudega in brezkompromisnega boja, dokler ne bodo nasprotniki spoznali, da ne bodo mogli nikdar zmagati v tej vojni. Prav občutek, da tega usodnega boja ni mogoče izpremeniti, vzbuja sedaj v narodih trójnega pakta one nesluhtne sile, ki izvirajo iz junaških lastnosti njihovih ras in ki odgovarjajo veliki preteklosti njihovih dežel. S temi silami bodo obvladali položaj, vztrajali in končno izsilili zmago.

Tretje leto našega pakta, je nadaljeval zunanji minister, je postavilo naše narode pred marsikako hudo preizkušnjo ter nam prineslo, to hočemo odkrito priznati, tudi marsikak težak udarec.

Izpremembe front v Rusiji in Franciji, izdajstvo Rumunije ter Bolgarije, odpoved Finske in gotovi udarci, ki jih je doživel naš vzhodnoazijski zaveznik, so dogodki, ki jih gotovo ne jemljemo z lahkoto. Posebno pa nas boli misel, da je bilo mogoče, da je nekaj malenkostnih, delno zločinskih, delno zaslepljenih neumnosti ali fantazov pripravilo junaške narode, kot so Rumuni, Bolgari in Fini k izdajstvu in odpadu ter jih s tem spravilo v sigurno pogubo. Tako so v Rumuniji izdajski kralj in majhna dvorna kamarila z nekaj generali, ki so pozabili na svoje dolžnosti, podlo napadli rumunskega državnega vodjo maršala Antonescu in ga ujeli, da so nato s kršitvijo naše pogodbe in za hrbot nemškega vodstva sklenili premirje z boljševiki. Rezultat tega podlega izdajstva je tak, kot smo to predvideli: Rumunija, kolikor so je zasedli boljševiki, je danes popolnoma v boljševiških rokah, ki postopajo s to deželo tako, kot bi bila njihova lastna pokrajina.

V Bolgariji je popolnoma slepa in verolovna vlada prav tako poskušala, da bi se to pot pogodila z Angleži in Američani, kar je zopet pripravilo boljševike, da so ne glede na ta pogajanja kratkomało napovedali Bolgariji vojno in vkrakali, in deželo. Ko sta bolgarski regentski svet in bolgarska vlada strojno prepovedala vsak odpor proti sovjetskim armadam, je

dal sovjetski poveljnik v Bolgariji regente in vso vlado kratkomało zapretili se je je polastil deželce. S tem se je pričela sovjetizacija Bolgarije.

Na Finskem so maršal Mannerheim in skupina politikov s slabimi živci prelomili z obveznosti, ki so jih prevzeli do Nemčije, kapitulirali pred boljševiki ter sklenili, z njimi premirje, ki predstavlja popolno zasedbo Finske z boljševiški četami z vsemi posledicami za narod, deželo in samostojnost finskega naroda.

Ako se v Rumuniji, Bolgariji in Finski v zadnji uri ne bodo našle zopet narodne sile, ki bi pozvale narode na odpor proti vsem sovražnikom, je prišlo do življenja ali smrti. Mogoča je ena sama rešitev, namreč boj in zopet boj z vsemi razpoložljivimi sredstvi in silami, boj na nož. Narodni sil trójnega pakta se zavedajo resnosti položaja, ki jih sili, da hodijo po trdni poti hudega in brezkompromisnega boja, dokler ne bodo nasprotniki spoznali, da ne bodo mogli nikdar zmagati v tej vojni. Prav občutek, da tega usodnega boja ni mogoče izpremeniti, vzbuja sedaj v narodih trójnega pakta one nesluhtne sile, ki izvirajo iz junaških lastnosti njihovih ras in ki odgovarjajo veliki preteklosti njihovih dežel. S temi silami bodo obvladali položaj, vztrajali in končno izsilili zmago.

Tretje leto našega pakta, je nadaljeval zunanji minister, je postavilo naše narode pred marsikako hudo preizkušnjo ter nam prineslo, to hočemo odkrito priznati, tudi marsikak težak udarec.

Izpremembe front v Rusiji in Franciji, izdajstvo Rumunije ter Bolgarije, odpoved Finske in gotovi udarci, ki jih je doživel naš vzhodnoazijski zaveznik, so dogodki, ki jih gotovo ne jemljemo z lahkoto. Posebno pa nas boli misel, da je bilo mogoče, da je nekaj malenkostnih, delno zločinskih, delno zaslepljenih neumnosti ali fantazov pripravilo junaške narode, kot so Rumuni, Bolgari in Fini k izdajstvu in odpadu ter jih s tem spravilo v sigurno pogubo. Tako so v Rumuniji izdajski kralj in majhna dvorna kamarila z nekaj generali, ki so pozabili na svoje dolžnosti, podlo napadli rumunskega državnega vodjo maršala Antonescu in ga ujeli, da so nato s kršitvijo naše pogodbe in za hrbot nemškega vodstva sklenili premirje z boljševiki. Rezultat tega podlega izdajstva je tak, kot smo to predvideli: Rumunija, kolikor so je zasedli boljševiki, je danes popolnoma v boljševiških rokah, ki postopajo s to deželo tako, kot bi bila njihova lastna pokrajina.

V Bolgariji je popolnoma slepa in verolovna vlada prav tako poskušala, da bi se to pot pogodila z Angleži in Američani, kar je zopet pripravilo boljševike, da so ne glede na ta pogajanja kratkomało napovedali Bolgariji vojno in vkrakali, in deželo. Ko sta bolgarski regentski svet in bolgarska vlada strojno prepovedala vsak odpor proti sovjetskim armadam, je

dal sovjetski poveljnik v Bolgariji regente in vso vlado kratkomało zapretili se je je polastil deželce. S tem se je pričela sovjetizacija Bolgarije.

Na Finskem so maršal Mannerheim in skupina politikov s slabimi živci prelomili z obveznosti, ki so jih prevzeli do Nemčije, kapitulirali pred boljševiki ter sklenili, z njimi premirje, ki predstavlja popolno zasedbo Finske z boljševiški četami z vsemi posledicami za narod, deželo in samostojnost finskega naroda.

Ako se v Rumuniji, Bolgariji in Finski v zadnji uri ne bodo našle zopet narodne sile, ki bi pozvale narode na odpor proti vsem sovražnikom, je prišlo do življenja ali smrti. Mogoča je ena sama rešitev, namreč boj in zopet boj z vsemi razpoložljivimi sredstvi in silami, boj na nož. Narodni sil trójnega pakta se zavedajo resnosti položaja, ki jih sili, da hodijo po trdni poti hudega in brezkompromisnega boja, dokler ne bodo nasprotniki spoznali, da ne bodo mogli nikdar zmagati v tej vojni. Prav občutek, da tega usodnega boja ni mogoče izpremeniti, vzbuja sedaj v narodih trójnega pakta one nesluhtne sile, ki izvirajo iz junaških lastnosti njihovih ras in ki odgovarjajo veliki preteklosti njihovih dežel. S temi silami bodo obvladali položaj, vztrajali in končno izsilili zmago.

Tretje leto našega pakta, je nadaljeval zunanji minister, je postavilo naše narode pred marsikako hudo preizkušnjo ter nam prineslo, to hočemo odkrito priznati, tudi marsikak težak udarec.

Izpremembe front v Rusiji in Franciji, izdajstvo Rumunije ter Bolgarije, odpoved Finske in gotovi udarci, ki jih je doživel naš vzhodnoazijski zaveznik, so dogodki, ki jih gotovo ne jemljemo z lahkoto. Posebno pa nas boli misel, da je bilo mogoče, da je nekaj malenkostnih, delno zločinskih, delno zaslepljenih neumnosti ali fantazov pripravilo junaške narode, kot so Rumuni, Bolgari in Fini k izdajstvu in odpadu ter jih s tem spravilo v sigurno pogubo. Tako so v Rumuniji izdajski kralj in majhna dvorna kamarila z nekaj generali, ki so pozabili na svoje dolžnosti, podlo napadli rumunskega državnega vodjo maršala Antonescu in ga ujeli, da so nato s kršitvijo naše pogodbe in za hrbot nemškega vodstva sklenili premirje z boljševiki. Rezultat tega podlega izdajstva je tak, kot smo to predvideli: Rumunija, kolikor so je zasedli boljševiki, je danes popolnoma v boljševiških rokah, ki postopajo s to deželo tako, kot bi bila njihova lastna pokrajina.

V Bolgariji je popolnoma slepa in verolovna vlada prav tako poskušala, da bi se to pot pogodila z Angleži in Američani, kar je zopet pripravilo boljševike, da so ne glede na ta pogajanja kratkomało napovedali Bolgariji vojno in vkrakali, in deželo. Ko sta bolgarski regentski svet in bolgarska vlada strojno prepovedala vsak odpor proti sovjetskim armadam, je

dal sovjetski poveljnik v Bolgariji regente in vso vlado kratkomało zapretili se je je polastil deželce. S tem se je pričela sovjetizacija Bolgarije.

Na Finskem so maršal Mannerheim in skupina politikov s slabimi živci prelomili z obveznosti, ki so jih prevzeli do Nemčije, kapitulirali pred boljševiki ter sklenili, z njimi premirje, ki predstavlja popolno zasedbo Finske z boljševiški četami z vsemi posledicami za narod, deželo in samostojnost finskega naroda.

Ako se v Rumuniji, Bolgariji in Finski v zadnji uri ne bodo našle zopet narodne sile, ki bi pozvale narode na odpor proti vsem sovražnikom, je prišlo do življenja ali smrti. Mogoča je ena sama rešitev, namreč boj in zopet boj z vsemi razpoložljivimi sredstvi in silami, boj na nož. Narodni sil trójnega pakta se zavedajo resnosti položaja, ki jih sili, da hodijo po trdni poti hudega in brezkompromisnega boja, dokler ne bodo nasprotniki spoznali, da ne bodo mogli nikdar zmagati v tej vojni. Prav občutek, da tega usodnega boja ni mogoče izpremeniti, vzbuja sedaj v narodih trójnega pakta one nesluhtne sile, ki izvirajo iz junaških lastnosti njihovih ras in ki odgovarjajo veliki preteklosti njihovih dežel. S temi silami bodo obvladali položaj, vztrajali in končno izsilili zmago.

Tretje leto našega pakta, je nadaljeval zunanji minister, je postavilo naše narode pred marsikako hudo preizkušnjo ter nam prineslo, to hočemo odkrito priznati, tudi marsikak težak udarec.

Izpremembe front v Rusiji in Franciji, izdajstvo Rumunije ter Bolgarije, odpoved Finske in gotovi udarci, ki jih je doživel naš vzhodnoazijski zaveznik, so dogodki, ki jih gotovo ne jemljemo z lahkoto. Posebno pa nas boli misel, da je bilo mogoče, da je nekaj malenkostnih, delno zločinskih, delno zaslepljenih neumnosti ali fantazov pripravilo junaške narode, kot so Rumuni, Bolgari in Fini k izdajstvu in odpadu ter jih s tem spravilo v sigurno pogubo. Tako so v Rumuniji izdajski kralj in majhna dvorna kamarila z nekaj generali, ki so pozabili na svoje dolžnosti, podlo napadli rumunskega državnega vodjo maršala Antonescu in ga ujeli, da so nato s kršitvijo naše pogodbe in za hrbot nemškega vodstva sklenili premirje z boljševiki. Rezultat tega podlega izdajstva je tak, kot smo to predvideli: Rumunija, kolikor so je zasedli boljševiki, je danes popolnoma v boljševiških rokah, ki postopajo s to deželo tako, kot bi bila njihova lastna pokrajina.

V Bolgariji je popolnoma slepa in verolovna vlada prav tako poskušala, da bi se to pot pogodila z Angleži in Američani, kar je zopet pripravilo boljševike, da so ne glede na ta pogajanja kratkomało napovedali Bolgariji vojno in vkrakali, in deželo. Ko sta bolgarski regentski svet in bolgarska vlada strojno prepovedala vsak odpor proti sovjetskim armadam, je

dal sovjetski poveljnik v Bolgariji regente in vso vlado kratkomało zapretili se je je polastil deželce. S tem se je pričela sovjetizacija Bolgarije.

Na Finskem so maršal Mannerheim in skupina politikov s slabimi živci prelomili z obveznosti, ki so jih prevzeli do Nemčije, kapitulirali pred boljševiki ter sklenili, z njimi premirje, ki predstavlja popolno zasedbo Finske z boljševiški četami z vsemi posledicami za narod, deželo in samostojnost finskega naroda.

Ako se v Rumuniji, Bolgariji in Finski v zadnji uri ne bodo našle zopet narodne sile, ki bi pozvale narode na odpor proti vsem sovražnikom, je prišlo do življenja ali smrti. Mogoča je ena sama rešitev, namreč boj in zopet boj z vsemi razpoložljivimi sredstvi in silami, boj na nož. Narodni sil trójnega pakta se zavedajo resnosti položaja, ki jih sili, da hodijo po trdni poti hudega in brezkompromisnega boja, dokler ne bodo nasprotniki spoznali, da ne bodo mogli nikdar zmagati v tej vojni. Prav občutek, da tega usodnega boja ni mogoče izpremeniti, vzbuja sedaj v narodih trójnega pakta one nesluhtne sile, ki izvirajo iz junaških lastnosti njihovih ras in ki odgovarjajo veliki preteklosti njihovih dežel. S temi silami bodo obvladali položaj, vztrajali in končno izsilili zmago.

Tretje leto našega pakta, je nadaljeval zunanji minister, je postavilo naše narode pred marsikako hudo preizkušnjo ter nam prineslo, to hočemo odkrito priznati, tudi marsikak težak udarec.

Izpremembe front v Rusiji in Franciji, izdajstvo Rumunije ter Bolgarije, odpoved Finske in gotovi udarci, ki jih je doživel naš vzhodnoazijski zaveznik, so dogodki, ki jih gotovo ne jemljemo z lahkoto. Posebno pa nas boli misel, da je bilo mogoče, da je nekaj malenkostnih, delno zločinskih, delno zaslepljenih neumnosti ali fantazov pripravilo junaške narode, kot so Rumuni, Bolgari in Fini k izdajstvu in odpadu ter jih s tem spravilo v sigurno pogubo. Tako so v Rumuniji izdajski kralj in majhna dvorna kamarila z nekaj generali, ki so pozabili na svoje dolžnosti, podlo napadli rumunskega državnega vodjo maršala Antonescu in ga ujeli, da so nato s kršitvijo naše pogodbe in za hrbot nemškega vodstva sklenili premirje z boljševiki. Rezultat tega podlega izdajstva je tak, kot smo to predvideli: Rumunija, kolikor so je zasedli boljševiki, je danes popolnoma v boljševiških rokah, ki postopajo s to deželo tako, kot bi bila njihova lastna pokrajina.

V Bolgariji je popolnoma slepa in verolovna vlada prav tako poskušala, da bi se to pot pogodila z Angleži in Američani, kar je zopet pripravilo boljševike, da so ne glede na ta pogajanja kratkomało napovedali Bolgariji vojno in vkrakali, in deželo. Ko sta bolgarski regentski svet in bolgarska vlada strojno prepovedala vsak odpor proti sovjetskim armadam, je

dal sovjetski poveljnik v Bolgariji regente in vso vlado kratkomało zapretili se je je polastil deželce. S tem se je pričela sovjetizacija Bolgarije.

Na Finskem so maršal Mannerheim in skupina politikov s slabimi živci prelomili z obveznosti, ki so jih prevzeli do Nemčije, kapitulirali pred boljševiki ter sklenili, z njimi premirje, ki predstavlja popolno zasedbo Finske z boljševiški četami z vsemi posledicami za narod, deželo in samostojnost finskega naroda.

Ako se v Rumuniji, Bolgariji in Finski v zadnji uri ne bodo našle zopet narodne sile, ki bi pozvale narode na odpor proti vsem sovražnikom, je prišlo do življenja ali smrti. Mogoča je ena sama rešitev, namreč boj in zopet boj z vsemi razpoložljivimi sredstvi in silami, boj na nož. Narodni sil trójnega pakta se zavedajo resnosti položaja, ki jih sili, da hodijo po trdni poti hudega in brezkompromisnega boja, dokler ne bodo nasprotniki spoznali, da ne bodo mogli nikdar zmagati v tej vojni. Prav občutek, da tega usodnega boja ni mogoče izpremeniti, vzbuja sedaj v narodih trójnega pakta one nesluhtne sile, ki izvirajo iz junaških lastnosti njihovih ras in ki odgovarjajo veliki preteklosti njihovih dežel. S temi silami bodo obvladali položaj, vztrajali in končno izsilili zmago.

Tretje leto našega pakta, je nadaljeval zunanji minister, je postavilo naše narode pred marsikako hudo preizkušnjo ter nam prineslo, to hočemo odkrito priznati, tudi marsikak težak udarec.

Izpremembe front v Rusiji in Franciji, izdajstvo Rumunije ter Bolgarije, odpoved Finske in gotovi udarci, ki jih je doživel naš vzhodnoazijski zaveznik, so dogodki, ki jih gotovo ne jemljemo z lahkoto. Posebno pa nas boli misel, da je bilo mogoče, da je nekaj malenkostnih, delno zločinskih, delno zaslepljenih neumnosti ali fantazov pripravilo junaške narode, kot so Rumuni, Bolgari in Fini k izdajstvu in odpadu ter jih s tem spravilo v sigurno pogubo. Tako so v Rumuniji izdajski kralj in majhna dvorna kamarila z nekaj generali, ki so pozabili na svoje dolžnosti, podlo napadli rumunskega državnega vodjo maršala Antonescu in ga ujeli, da so nato s kršitvijo naše pogodbe in za hrbot nemškega vodstva sklenili premirje z boljševiki. Rezultat tega podlega izdajstva je tak, kot smo to predvideli: Rumunija, kolikor so je zasedli boljševiki, je danes popolnoma v boljševiških rokah, ki postopajo s to deželo tako, kot bi bila njihova lastna pokrajina.

V Bolgariji je popolnoma slepa in verolovna vlada prav tako poskušala, da bi se to pot pogodila z Angleži in Američani, kar je zopet pripravilo boljševike, da so ne glede na ta pogajanja kratkomało napovedali Bolgariji vojno in vkrakali, in deželo. Ko sta bolgarski regentski svet in bolgarska vlada strojno prepovedala vsak odpor proti sovjetskim armadam, je

dal sovjetski poveljnik v Bolgariji regente in vso vlado kratkomało zapretili se je je polastil deželce. S tem se je pričela sovjetizacija Bolgarije.

Na Finskem so maršal Mannerheim in skupina politikov s slabimi živci prelomili z obveznosti, ki so jih prevzeli do Nemčije, kapitulirali pred boljševiki ter sklenili, z njimi premirje, ki predstavlja popolno zasedbo Finske z boljševiški četami z vsemi posledicami za narod, deželo in samostojnost finskega naroda.

Ako se v Rumuniji, Bolgariji in Finski v zadnji uri ne bodo našle zopet narodne sile, ki bi pozvale narode na odpor proti vsem sovražnikom, je prišlo do življenja ali smrti. Mogoča je ena sama rešitev, namreč boj in zopet boj z vsemi razpoložljivimi sredstvi in silami, boj na nož. Narodni sil trójnega pakta se zavedajo resnosti položaja, ki jih sili, da hodijo po trdni poti hudega in brezkompromisnega boja, dokler ne bodo nasprotniki spoznali, da ne bodo mogli nikdar zmagati v tej vojni. Prav občutek, da tega usodnega boja ni mogoče izpremeniti, vzbuja sedaj v narodih trójnega pakta one nesluhtne sile, ki izvirajo iz junaških lastnosti njihovih ras in ki odgovarjajo veliki preteklosti njihovih dežel. S temi silami bodo obvladali položaj, vztrajali in končno izsilili zmago.

Tretje leto našega pakta, je nadaljeval zunanji minister, je postavilo naše narode pred marsikako hudo preizkušnjo ter nam prineslo, to hočemo odkrito priznati, tudi marsikak težak udarec.

Izpremembe front v Rusiji in Franciji, izdajstvo Rumunije ter Bolgarije, odpoved Finske in gotovi udarci, ki jih je doživel naš vzhodnoazijski zaveznik, so dogodki, ki jih gotovo ne jemljemo z lahkoto. Posebno pa nas boli misel, da je bilo mogoče, da je nekaj malenkostnih, delno zločinskih, delno zaslepljenih neumnosti ali fantazov pripravilo junaške narode, kot so Rumuni, Bolgari in Fini k izdajstvu in odpadu ter jih s tem spravilo v sigurno pogubo. Tako so v Rumuniji izdajski kralj in majhna dvorna kamarila z nekaj generali, ki so pozabili na svoje dolžnosti, podlo napadli rumunskega državnega vodjo maršala Antonescu in ga ujeli, da so nato s kršitvijo naše pogodbe in za hrbot nemškega vodstva sklenili premirje z boljševiki. Rezultat tega podlega izdajstva je tak, kot smo to predvideli: Rumunija, kolikor so je zasedli boljševiki, je danes popolnoma v boljševiških rokah, ki postopajo s to deželo tako, kot bi bila njihova lastna pokrajina.

V Bolgariji je popolnoma slepa in verolovna vlada prav tako poskušala, da bi se to pot pogodila z Angleži in Američani, kar je zopet pripravilo boljševike, da so ne glede na ta pogajanja kratkomało napovedali Bolgariji vojno in vkrakali, in deželo. Ko sta bolgarski regentski svet in bolgarska vlada strojno prepovedala vsak odpor proti sovjetskim armadam, je

dal sovjetski poveljnik v Bolgariji regente in vso vlado kratkomało zapretili se je je polastil deželce. S tem se je pričela sovjetizacija Bolgarije.

Na Finskem so maršal Mannerheim in skupina politikov s slabimi živci prelomili z obveznosti, ki so jih prevzeli do Nemčije, kapitulirali pred boljševiki ter sklenili, z njimi premirje, ki predstavlja popolno zasedbo Finske z boljševiški četami z vsemi posledicami za narod, deželo in samostojnost finskega naroda.

Ako se v Rumuniji, Bolgariji in Finski v zadnji uri ne bodo našle zopet narodne sile, ki bi pozvale narode na odpor proti vsem sovražnikom, je prišlo do življenja ali smrti. Mogoča je ena sama rešitev, namreč boj in zopet boj z vsemi razpoložljivimi sredstvi in silami, boj na nož. Narodni sil trójnega pakta se zavedajo resnosti položaja, ki jih sili, da hodijo po trdni poti hudega in brezkompromisnega boja, dokler ne bodo nasprotniki spoznali, da ne bodo mogli nikdar zmagati v tej vojni. Prav občutek, da tega usodnega boja ni mogoče izpremeniti, vzbuja sedaj v narodih trójnega pakta one nesluhtne sile, ki izvirajo iz junaških lastnosti njihovih ras in ki odgovarjajo veliki preteklosti njihovih dežel. S temi silami bodo obvladali položaj, vztrajali in končno izsilili zmago.

Tretje leto našega pakta, je nadaljeval zunanji minister, je postavilo naše narode pred marsikako hudo preizkušnjo ter nam prineslo, to hočemo odkrito priznati, tudi marsikak težak udarec.

Izpremembe front v Rusiji in Franciji, izdajstvo Rumunije ter Bolgarije, odpoved Finske in gotovi udarci, ki jih je doživel naš vzhodnoazijski zaveznik, so dogodki, ki jih gotovo ne jemljemo z lahkoto. Posebno pa nas boli misel, da je bilo mogoče, da je nekaj malenkostnih, delno zločinskih, delno zaslepljenih neumnosti ali fantazov pripravilo junaške narode, kot so Rumuni, Bolgari in Fini k izdajstvu in odpadu ter jih s tem spravilo v sigurno pogubo. Tako so v Rumuniji izdajski kralj in majhna dvorna kamarila z nekaj generali, ki so pozabili na svoje dolžnosti, podlo napadli rumunskega državnega vodjo maršala Antonescu in ga ujeli, da so nato s kršitvijo naše pogodbe in za hrbot nemškega vodstva sklenili premirje z boljševiki. Rezultat tega podlega izdajstva je tak, kot smo to predvideli: Rumunija, kolikor so je zasedli boljševiki, je danes popolnoma v boljševiških rokah, ki postopajo s to deželo tako, kot bi bila njihova lastna pokrajina.

V Bolgariji je popolnoma slepa in verolovna vlada prav tako poskušala, da bi se to pot pogodila z Angleži in Američani, kar je zopet pripravilo boljševike, da so ne glede na ta pogajanja kratkomało napovedali Bolgariji vojno in vkrakali, in deželo. Ko sta bolgarski regentski svet in bolgarska vlada strojno prepovedala vsak odpor proti sovjetskim armadam, je

dal sovjetski poveljnik v Bolgariji regente in vso vlado kratkomało zapretili se je je polastil deželce. S tem se je pričela sovjetizacija Bolgarije.

Na Finskem so maršal Mannerheim in skupina politikov s slabimi živci prelomili z obveznosti, ki so jih prevzeli do Nemčije, kapitulirali pred boljševiki ter sklenili, z njimi premirje, ki predstavlja popolno zasedbo Finske z boljševiški četami z vsemi posledicami za narod, deželo in samostojnost finskega naroda.

Ako se v Rumuniji, Bolgariji in Finski v zadnji uri ne bodo našle zopet narodne sile, ki bi pozvale narode na odpor proti vsem sovražnikom, je prišlo do življenja ali smrti. Mogoča je ena sama rešitev, namreč boj in zopet boj z vsemi razpoložljivimi sredstvi in silami, boj na nož. Narodni sil trójnega pakta se zavedajo resnosti položaja, ki jih sili, da hodijo po trdni poti hudega in brezkompromisnega boja, dokler ne bodo nasprotniki spoznali, da ne bodo mogli nikdar zmagati v tej vojni. Prav občutek, da tega usodnega boja ni mogoče izpremeniti, vzbuja sedaj v narodih trójnega pakta one nesluhtne sile, ki izvirajo iz junaških lastnosti njihovih ras in ki odgovarjajo veliki preteklosti njihovih dežel. S temi silami bodo obvladali položaj, vztrajali in končno izsilili zmago.

Tretje leto našega pakta, je nadaljeval zunanji minister, je postavilo naše narode pred marsikako hudo preizkušnjo ter nam prineslo, to hočemo odkrito priznati, tudi marsikak težak udarec.

Izpremembe front v Rusiji in Franciji, izdajstvo Rumunije ter Bolgarije, odpoved Finske in gotovi udarci, ki jih je doživel naš vzhodnoazijski zaveznik, so dogodki, ki jih gotovo ne jemljemo z lahkoto. Posebno pa nas boli misel, da je bilo mogoče, da je nekaj malenkostnih, delno zločinskih, delno zaslepljenih neumnosti ali fantazov pripravilo junaške narode, kot so Rumuni, Bolgari in Fini k izdajstvu in odpadu ter jih s tem spravilo v sigurno pogubo. Tako so v Rumuniji izdajski kralj in majhna dvorna kamarila z nekaj generali, ki so pozabili na svoje dolžnosti, podlo napadli rumunskega državnega vodjo maršala Antonescu in ga ujeli, da so nato s kršitvijo naše pogodbe in za hrbot nemškega vodstva sklenili premirje z boljševiki. Rezultat tega podlega izdajstva je tak, kot smo to predvideli: Rumunija, kolikor so je zasedli boljševiki, je danes popolnoma v boljševiških rokah, ki postopajo s to deželo tako, kot bi bila njihova lastna pokrajina.

V Bolgariji je popolnoma slepa in verolovna vlada prav tako poskušala, da bi se to pot pogodila z Angleži in Američani, kar je zopet pripravilo boljševike, da so ne glede na ta pogajanja kratkomało napovedali Bolgariji vojno in vkrakali, in deželo. Ko sta bolgarski regentski svet in bolgarska vlada strojno prepovedala vsak odpor proti sovjetskim armadam, je

dal sovjetski poveljnik v Bolgariji regente in vso vlado kratkomało zapretili se je je polastil deželce. S tem se je pričela sovjetizacija Bolgarije.

Na Finskem so maršal Mannerheim in skupina politikov s slabimi živci prelomili z obveznosti, ki so jih prevzeli do Nemčije, kapitulirali pred boljševiki ter sklenili, z njimi premirje, ki predstavlja popolno zasedbo Finske z boljševiški četami z vsemi posledicami za narod, deželo in samostojnost finskega naroda.

Ako se v Rumuniji, Bolgariji in Finski v zadnji uri ne bodo našle zopet narodne sile, ki bi pozvale narode na odpor proti vsem sovražnikom, je prišlo do življenja ali smrti. Mogoča je ena sama rešitev

Kronika

* **Hitlerjeva mladina na zapadnem bojišču.** Državni mladinski vodja Axmann je obiskal na zapadu SS oklepno divizijo »Hitler Jugenda«. Vodjem in prostovoljcem te divizije je podelil rokavni trak »Hitler Jugenda«, nakar je v Führerjevemu imenu odlikoval najhrabrejše borce za njihovo hrabrost.

* **Transjordanjski ministri predstojnik bo odstopil.** Kakor javlja britanska poročevalska služba, je sporočil transjordanjski ministrijski predstojnik Abdul Huda nekega zastopniku arabske poročevalske agencije, da namerava odstopiti zaradi slabe zdravstvene stanja in z ozirom na to, da je že preko 6 let v tej službi.

* **Angleški poslanec izpuščen iz zaporov.** Kakor javlja britanska poročevalska agencija, je sporočil notranji minister Morrison, da so izpustili konzervativnega člana parlamenta stotnika Ramsaya, ki so ga maja 1940 zapirali »vsled očuvanja javne varnosti in obrambe dežele«.

* **Belgija prej in zdaj.** Newyorški novinarji morajo ugotovljati, da belgijsko prebivalstvo med nemško zasedbo ni trpelo lakote. Sedaj pa javlja »EFE«, da je nastopilo veliko pomankanje živil in kurjave.

* **Bombardirani samostani.** Kakor poročajo katoliški tisk iz Zedinjenih držav, so Angloameričani pri svojih letalskih napadih v Normandiji popolnoma ali večinsko uničili samostane benediktinskih nun in njihovih sestriških redov. Pod razvalinami je bilo ubitih 56 nun in 60 starek.

* **Popoln zlom bolgarskih financ.** Bolgarske finance se bližajo popolnemu zlomu. To potrjuje razgovor, ki ga je imel finančni minister Moskvi poslušne bolgarske vlade Stojanov, z zastopnikom lista »Svenska Dagbladet«. Stojanov smatra nove finančne obtežbe, ki so nastale za Bolgarijo vsled preskrite sovjetskih zasedbenih čet, kot nezno. Prisilni tečaj sovjetske rublje bo imel za posledico razvrednotenje bolgarske valute. Stojanov je izjavil, da bo znal po sedanjem položaju finančni deficit približno 80 milijard bolgarskih levov.

Ker ni za izplačila za sovjete čete nobenega kritja, je inflacija gotova. Tej pa bo sledila grozovita beda, brezposelnost, lakota in obup.

* **Črne liste ostanejo tudi po vojni.** Z uradnega mesta so po Reuterjevi vesti objavili v Washingtonu, da nameravata Anglija in Amerika obdržati črne liste v veljavi tudi po zaključku vojne.

* **Rooseveltov prvi volilni govor.** Po sprejetju kandidature za svojo četrto službeno dobo je imel Roosevelt pred radio svoj prvi volilni govor. Kot najnovejšo nalogo je označil, čim hitreje in s čim manjšimi izgubami končati vojno ter ustanovitve mednarodnega odbora za povojno dobo. V domovini, tako je izjavil, pa ima še neko nadaljnjo važno nalogo, namreč preurediti gospodarstvo iz vojnih namenov v mirne. V svojih nadaljnjih izjavah se je branil proti napadom republikancev. Trdil je, da so bili republikanci oni, ki se je že odražala na obzorju. Nadalje je očital republikancem, da so torpedirali ustanovitve »trajnega mira«. Roosevelt je napadel tudi časopise.

Karlinova Lenka je umrla

Včeraj je v Gorupovi ulici št. 3 v svojem 80. letu po hudem trpljenju podlegla oslabelosti srca kuharica **Lenka Grašičeva** iz Trstenika pod Storžičem. Teta litjskega notarja dr. Ivana Grašiča. Blago pokojnico je skoraj vsa Ljubljana poznala kot Karlinovo Lenko, saj je letos na Veliki Smaren minilo že 59 let, odkar je kot služkinja nepretrgoma služila pri prof. Karlinovih, kjer je bila pred dvema letoma umrla gospe Karlinovi najzvestejša opora v gospodinjstvu in neprekosljiva pomoč pri vzgoji danes že odraslih otrok, ki se bodo vedno s toplo hvalačnostjo pristočno spominjali svoje plemenite Lenke.

Pokojnica, ki je bila vso dolgo dobo svoja nesrečnega in neumnega dela za družno svojih tovarišicam svetel zgled marljivosti, vdanosti, dobrote in požrtvovalnosti, je bila pred devetimi leti ob zlatem jubileju dela odlikovana s srebrno kolajno za zvesto službovanje. »Jutro« je jo takrat počastilo s člankom »Zadnji bel firtih na ljubljanskem trgu«. Zdj bo nepozabna naša Lenka po trških naporih in po tako zgledno izpolnjenem življenju legla k zažutenemu počitku poleg svojih ljubljenskih gospodinj. Pokopali jo bodo v petek, 29. septembra, ob 17. iz kapelice svetega Jakoba na Zalah na pokopališču k Svetemu Križu. Naj počiva v miru! Zbogom, zlata moja Lenka!

Kultura

Pred otvoritveno predstavo v Drami

Drama bo začela novo sezono z delom Ivana Cankarja, pisatelja, ki je najgloblje prodrl v nrv in miselnost slovenskega človeka, spoznal njegovo hrepenenje po lepoti in svetlobi, bolečino in trpkost, silo in nemogočost boja proti zlu za zmago lepote in resnice. Cankar je glasnik duše našega ljudstva, ki z željo po soncu hodi skozi mrak, sanja o svetlih ciljih, išče v večno zafranem krogu poti navzgor. Ni postavil človeka na oltar in ni mu spletel avreole okrog glave. Pokazal ga je takšnega, kakršen je: trpeč, ubog, neodrešen, ob bolečini in gorji slab in neодоčen: Ecce homo! Laže je sipati lesk, laže peti slavospev; gledati s treznim očesom in pisati resnico je bridko. Brati in gledati Cankarjeva dela pomeni uro trpkega spoznanja vseh hrepenenj, bolečin in napak. Ni naključje, da nam daje Drama ravno Cankarjevo delo za začetek. Bolj kot kdaj prej potrebujemo današnjega človeka in narod samospoznanja, ko išče nova pota v srednježivljenjske, kajti le po njem utegne priti do cilja.

Cankarjeva igra »Jakob Ruda« ni realistična, subjektivna drama posameznika, temveč vklepa v Rudi cel kompleks njemu enakih značajev in ljudi.

»Jakob Ruda« je drama človeka iz današnjih dni, drama človeka sebične naravi, njegov obračun s storjenimi krivicami, spoznanje krivde in boji vesti za zmago boljšega jaza. Moč in pomembnost tega dela sta v duševnih pretresih in krčih vesti Rude, v njegovem psihološkem s posebnostjo tenkočutnosti, življenjsko verjetnosti in umetniško močjo oblikovanja nihanju med sebično življenjsko slo in čutom dolžnosti do sočloveka.

ki mu je očital, da piše »pod križečimi naslovi« o stvarkah, medtem ko so vendar po Pearl Harbourju izgubili zaradi stavk le desetino delovnih ur.

* **Letalo je ubilo 59 ljudi.** Pri strmoglavljenju štirimotornega ameriškega bombnika v bližini Freckletona v Angliji je bilo ubitih 59 oseb. Večinoma so bili to solski otroci.

* **Sintetični kinin so začeli izdelovati** v Bostonu. Poročila pravijo, da je to natančen sintetični dvojniki pravega kinina.

Knjižna tombola Zimske pomoči

Pri razpisu dobikov knjižne tombole je pomotoma izostalo, da je v tombolskih dobikih poleg denarnih nagrad (I. tombola 10.000 lir, II. tombola 6000 lir, III. tombola 4000 lir, IV. tombola 3000 lir, V. tombola 2000 lir, VI., VII., VIII., IX. in X. tombola po 1000 lir) tudi 10 knjig: Jurčič: Cvet in sad, Gregorčič: Ojliki, Šali: Spev rodni zemlji, Slapšak: En starček je živel, Bevk: Po živalskem svetu, M. Podlimbarski: Gospodin Franjo, Tavčar: Cvetje v jeseni, Maleš: Cankarjeve risbe, Pregelj: Na vakance, Velikonja: Otroci.

Iz Ljubljane

u— **Nova grobova.** Nenačdoma je premislil dijak srednje tehnične šole g. Ferdinand Zupančič. Za njim zaljubljeni starši, bratce in drugo sorodstvo. K večnemu počitku so rajnega položili večeraj popoldne na pokopališču pri Sv. Križu. — Po kratki in mučni bolezni je v Novem mestu v soboto 23. t. m. umrla ga. Amalija Peček, rojena Jenko. Njeni zemski ostanke počivajo na farnem pokopališču v Novem mestu. — Pokojnima naj bo ohranjen blag spomin, užaloščenim svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje.

u— **Smihel prihaja v vinske gorice.** Prihlazil se je čas, ko dozoreva grozdje. Koliko veselja je v mirni dobi, ako je vinska letina kolikor toliko ugodna! Letos pa bo Mihaelovo godovanje skromno. Že se je razpotegnla megla in dan je vedno krajši. V Savinjski dolini pravijo: »Sveti Mihe!« bo južno zveze. Kajli večerja je že tako zgodnja in dinarjev že tako malo, da južnanje ni več potrebno. Če o sv. Mihaelu zvečerjavi se ne gre, pred Božičem k nam zime ne bo. Če ptice selivke pred sv. Mihaelom ne leté, se pred Božičem ni bati trde zime. Če pa o sv. Mihaelu grmi, pozimi mnogo viharjev buči. Kozma in Damjan, ki sta večerj godovala, sta važna patrona slovenskih polharjev. Ta dan morajo biti pasti za polne pripravljene, kajti o sv. Mihaelu požene hudič polne spal in prično se romantični večeri naših polharjev, ki nam jih je tako živo opisal Josip Jurčič. Z Mihaelovim dnevem se konča pastirsko leto, saj pravi stari rek, da sv. Mihael leto (za pašo) zapre, sv. Jurij ga bo pa spet odprl. Slana pred Mihaelom obeta hudo zimo. Prav tako pravijo: Če je o sv. Mihaelu mnogo snega in zeloda, bo zgodnja zima in obilo snega. Če je pred Mihaelom jasna noč, bo tudi zime velika moč.

u— **Ljubljana je imela že 110 letalskih alarmov.** Po uradnih zapisih so ljubljanske sirene v torek zvečer ob 21.35 dale že 110-krat znak za letalski alarm v času od 6. aprila 1941, ko smo doživeli prvi alarm. V letošnjem letu pa je sirena že 90-č naznanila prihod angloameriških letal. Nekateri alarmi so bili kratkotrajni, drugi pa so trajali po več ur. Povprečno računajo, da je trajal vsak alarm po dve uri. Gospodarska škoda, ki jo je zaradi tega utrpela Ljubljana, je ogromna.

u— **Kako pripravimo kvas.** Doslej so bile gospodinje vajene rabiti večje množine kvasa, ker so testo pustile vzhajati le kratek čas. Ker je kvas vzhajal samo eno uro, se ni dovolj izrazil. Pri sedanjih racionaliziranih množinah naj torej gospodinje kvas rabijo bolj ekonomično na ta način, da ga dajo že zvečer v malo mlacne vode, dodajo malo moke in sladkorja, da imajo kvasne glivice ugodnejšo podlago za svojo rast, nato pa to mešanico pustijo čez noč. S to zmesjo naj zamesijo kruh šele zjutraj na običajni način. Večkrat se zgodi, da ima kruh na spodnji strani hleba plast, ki je bolj mokra in se vleče. Temu je največkrat kriva gospodinja sama, ker ne ve, da je treba testo, ki ima v sebi reži škrob, mnogo bolj gneti, da napravi primerno testo za kruh, kot bi ga bilo treba gneti, če bi imela samo pšenično moko.

ZOBNA ORDINACIJA DENTISTA

BEVCA JOŠKA

v petek, soboto, nedeljo in ponedeljek,

t. j. do vštete 2. oktobra 1944

NE SPREJEMA

u— **Razpis »Premierskega abonmaja«.** Ker zaradi ogromnega zanimanja za abonma sezono 1944-45 stotine interesentov ni dobilo sedežev v abonmajih, je razpisala uprava Drž. gledališč »Premierski abonma«. Pravico do sedežev v Premierskem abonmaju imajo predvsem lanski abonenti abonmaja »Red prvi« in jim bodo njihovi lanski sedeži rezervirani še danes, v petek do 17. ure. V soboto in nedeljo bodo pa vsa razpoložljiva mesta na razpolago drugim interesentom. Cene za Premierski abonma so zvišane, zato pa dobi Premierski abonma v bodoči sezoni vse premiere v Operi in Drami. Sprejem abonmentov od 10. do 12. in od 15. do 17. ure v veži dramskega gledališča. Cene Premierskega abonmaja: lože v parterju in v I. redu št. 1—5 100 lože po 900 lir, I. reda št. 6—9 960 lir, parterni sedež I. vrste 225 lir, II.—III. vrste 195 lir, IV.—IX. vrste 170 lir, X.—XI. vrste 145 lir, XII. do XIII. vrste 115 lir; balkonski sedeži I. vrste 145 lir, II. vrste 90 lir, III. vrste 80 lir; galerijski sedeži I. vrste 65 lir, II. vrste 55 lir, III. vrste 45 lir. Obrokov do 10. Prvi je plačljiv pri vpisu.

u— **Na ženski strokovni nadaljevalni šoli za umetne in oblačilne obrti bo vpisovanje v ponedeljek 2. oktobra v šoli na Prulah.** Novinke naj se javijo ob 8. uri zjutraj ter prinese s seboj krstni list, zadnje šolsko izpričevalo in učno pogodbo, vse druge učenke se pa vpišejo po predavanju.

u— **Gospod Verbič Franc iz Ljubljane** daruje za društvo slepih 400 lir.

u— **Za Socialno pomoč sta darovala g. Sežun Bogdan in žena v počastitev spomina pok. Ivana Goedererja 300 lir.**

u— **Sladkorno bolni (diabetiki),** ki so v posesti kakšne zdravilne in učno pogodbo, da dvignete inzulin pri svojih lekarnah.

S štajerskega

Mariborsko ljudsko vseučilišče je pričelo letošnjo sezono 21. t. m. v dvorani Heimatkunda. Otvoritevna svečanost je bila skromna. Dr. Borden je govoril o smislu in namenu nemškega boja. Vodja ljudskega vseučilišča rektor Hutter je razložil podrobnosti novega poslovnega leta. Na sporedu so najrazličnejša predavanja ter vrsta večerov, posvečenih pesnikom in skladateljem.

Okrajno vodstvo Maribor-podeželje je imelo svoj uradni apel 20. t. m. Zbrali so se vsi krajevni skupinski voditelji. Govorila sta štabni vodja Mitzeche in okrajni vodja inž. Doboczy o splošnem položaju. Okrajni vodja je zaključil s poudarkom: »Težave, ki jih moramo v tej dobi preizkušnje premagati, so prehodne in jih bomo lahko zmagali ob neizmirljivi veri v poslanstvo države in v tovariški vzajemnosti.«

V spomin standardnemu vodji Francu Wolfu, ki so ga z 10 tovariši svečano pokopali v Ptuj, posveča »Tagespost« daljši članek s sliko. Obširneje opisuje njegovo delo pri organizaciji SA na Srednjem in Spodnjem štajerskem. Vodja skupine SA »Südmark«, Nibbe, je posvetil Wolfu spominke besede, kjer pravi, da je vrzel, ki je nastala z njegovo smrtjo v voditeljskem zboru SA na štajerskem, za enkrat neizpolnjenjava. Franc Wolf je bil star 48 let, po rodu iz Gradca ter se je boril že v prvi svetovni vojni, pozneje pa na Kreti. Imel je več vojniških odlikovanj, iz mirne dobe pa krvni red, ker je bil 17 mesecev v zaporu kot pobornik narodnega socializma v bivši Avstriji. Lani 1. avgusta je prevzel vodstvo standarda SA za južni del Ptuja in jo je vodil do svoje smrti.

Trem otrokom je rešil življenje. Oskar Tenner se je ob nedavni železniški nesreči pri Köpplingu na Srednjem štajerskem posebno izkazal. Rešil je življenje trem otrokom. Bil je za to posebno pohvaljen.

Dve ljudski škodljivki. Pred graškim posebnim sodiščem se je morala zagovarjati 21-letna Helga Heyd, ki je oškodovatelj celotno vrsto ljudi s tem, da se je izdajala kot prizadeta po letalskem napadu. Izvajala je denar, živila in obleko. 39-letna Terezija Steinbergerjeva pa je bila obsojena zaradi odpravljanja na 10 let ječe. Dokazali so ji 13 zločinov.

Iz Trsta

Smrtna kosa. Te dni so umrli v Trstu 63letni Leopold Hacka, 75letni Andrej Pavat, 89letna Katarina Ferluga-Jež, 51letni Karel Tomazič, 64letni Silvester Pertot, 86letna Roza Kenda, 84letna Ivanka Melan, 76letna Filomena Bednarz, 82letna Lucija Geržabec, 15letna Armada Jezerc, 72letni Ivan Silčič, 76letna Marija Mihečič-Prelc, 69letni Alojz Brajda, 85letna Viktorija Oreškovič-Fortun, 69letni Karel Sulič, 78letna Marija Gruden, 57letni Serafin Ukmar in 15letna Marija Kravanja.

Poročili so se te dni v Trstu trgovec Karel Zajc in gospodinja Elizabeta Savli, namenečen Artur Volčič in gospodinja Antonija Čibej, klepar Jožef Mevja in gospodinja Silva Gerzinič, delavec Dante Glavina in gospodinja Albina Brubnjak.

Ljudsko gibanje. Od 22. do 23. septembra je bilo v Trstu 32 sejstev, 45 smrtih primerov in 8 porok.

Nezgodov v kolodvorski čakalnici. 39letni čistilec Marij Čepar iz Ulice Zvočkov 34 je bil zaposlen v čakalnici glavnega kolodvoza v Trstu. Čistil je strop. Pri tem je izgubil ravnotežje in padel z lestve v globino 10 m. Objezal je s številnimi poškodbami. Prepeljal ga so v glavno tržaško bolnišnico. Njegovo stanje je precej resno.

Mrtva v kadi. Ko se je Silvij Vasotto iz Videmske ulice 44 vrnil domov, je našel svojo 19letno sestrično Marijo Vasotto, po poklicu vseučiliščno, mrtvo v kopalni kadi. Verjetno se je zastrupila zaradi vdihavanja p. a. ni, ki je unajal zaradi odprve pipe.

Iz Gorice

Razdeljevanje jaje. Goriški potrošniki prejmejo v trgovinah Provida, Brumat, Madon, Mešni in Valentinu jaja na odrezek 22 živilske nakaznice. Jaja so po 7 lir.

Svečan pogreb legionarja Gajerja. Na svečan način je bil pokopan v Gorici goriški prostovoljec legionar Marij Gajer, ki je padel v izpolnjevanju svoje dolžnosti. Spreved je vodil vojaški kurat Agazzi.

Poročili so se v Gorici delavec Alfred Blažič in zasebnica Silva Saksida, uradnik Peter Orsini in zasebnica Stanislava Mozetič, mehanik Alojz Lazar in zasebnica Adelma Sitar, zasebnik Artur Battaglia in zasebnica Hermina Korenjak, zasebnik Gašpar Hvalik in služkinja štefanija Mrvič, čevljar Vinko Sorč in modistka Vida Cigoj.

Nezgodov v gorški okolici. Ponesrečila se je 22letna Ana Berbuč iz Rožne doline. Ima poškodbe na desni nogi. 16letni namerščenec Julij Brusin iz Gradišča ob Soči je padel s košar. Potokel se je po desnici in obrazu. 75letni kmetovalec Alojz Kavčič iz Avč v Soški dolini je padel z drevesa in obležal z zlomljeno levo nogo ter poškodbami na vratu. Mali Bruno Lindoni iz okolice Mariana v Furlaniji je padel s poljskega voza. Ima zlomljeno levo nogo. Ponesrečenci so bili prepeljeni v gorško bolnišnico.

Tatovi so vedno na delu. 35letni kmetovalec Lucijan Pertot iz Ločnika je prijavil policiji, da so mu neznan tatinski zlikovci odjedali za metrski stot belega grozdja, razen tega tudi večjo količino moka. Tatovi so mu ukradli še nekatere druge stvari. Oblastva poizvedujejo za krivci. 46letni Rozi Furlani iz Moše je tat odjedal 8.000 lir vrednega telčka. 25letni Silviji Perinčič iz Deskle pa je držen zepar izmaknil v Gorici 3 živilske nakaznice.

Iz Hrvaatske

Dnevno povelje hrvaatskega vojnega ministra. Vicedirnik Nikola Steinfel, hrvaški vojni minister, je dal po zagrebškem radiu dnevno zapoved hrvaatskim vojakom in med drugim dejal: S Poglavitnikovo odredbo sem bil 30. avgusta imenovan za vojnega ministra. Kot pravi Hrvat, rojen na modrem Jadranu in ohrasel v kršni Liki, se prežet z ljubeznijo do hrvaatske zemlje obračam k vam in vas pozivam, da hkrabo vztrajamo v naši sveti borbi za domovino. Moderna sredstva vojne neusmiljeno rušijo naše vasi in mesta, domove in ognjišča, samo s smotrom, da uničijo našo obnovljeno državo. Naša prva in sveta dolžnost je, da branimo svojo domovino in državnega poglavarja, ker na našem Jadranu spet plapolajo hrvaatske zastave na hrvaških ladajah, naši neustrašni letalci pa širijo hrvaško slavo po vsem svetu. Bodite tudi nadalje vredni svojih pradedov in ostanite ponosni in zvesti sinovi hrvaatske domovine.

Muslimani so ob strani zavezniškega Reicha. O priključitvi bajrama je imel ustaški mufti podpolkovnik Hadži Akif Efendi Hadžić na dvoršču neke sarajevske mošeje pred več tisoč muslimani in pripadniki hrvaatske vojske govor, v katerem jih je pozval na boj ob strani zavezniškega in prijateljskega velikomemškega Reicha.

Zagreško časopisje k obletnici trojnega pakta. Zagrebško časopisje posveča ugodnike k četrti obletnici trojnega pakta. »Hrvatski Narod« piše: Nasprotni trojnega pakta so kmalu utihli njegovo moč, ki se je zoperstavila njihovim imperialističnim težnjam. Mislimo, da ga bodo lahko onemogočili z Atlantsko izjavo, toda že prva preizkušnja je pokazala, da ni

ta izjava nič drugega kot krpa papirja. Trojni pakt pa je nasprotno že dokazal svojo praktično vrednost in njegova moralna moč je danes močnejša, kot kdajkoli. »Nova Hrvatska« piše: Preizkušnje, ki so jim izpostavljeni posamezni narodi, so dokazale, da je ideja novega reda samo se očajena. Ni nobenega dvoma, da bo oživila k novemu življenju tudi v onih deželah, ki jih vodijo njihovi zatratelci danes po napačni poti. Hrvatski narod ostaja zvest svojim, s pristopom k temu paktu predvzetim odgovornostim. Hrvatski narod ve, da mu lahko le zmaga ideje trojnega pakta zagotovi s tolikimi žrtvami izvojevano državno neodvisnost.

Marijina cerkev v Sinju porušena. Sovrvažna letala so nedavno priletela nad dalmatinsko mesto Sinj in ga hudo bombardirala. Povzročena je bila velika škoda in bilo je tudi več žrtv. Med drugim je porušena romarska cerkev, kamor so Hrvati vsako leto v velikem številu hodili na božjo pot.

Beleznica

KOLENDAR

Petek, 29. septembra: Mihael.

DANASNJE PREDSTAVE

Kino Matica: Klile dolžnosti.

Kino Sloga: Sanjala sem o sebi.

Kino Union: Na svidenje Franciška.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1;

Bahovec, Kongresni trg 12 in Nada Komotar, Vič, Tržaška cesta.

ZATEMNITEV

je strogo obvezna od 20. do 6. ure.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Nedelja, 1. oktobra, ob 18. uri: Jakob Ruda.

Otvoritvena predstava sezone 1944-45.

Izven.

Drama bo pričela letošnjo sezono z delom Ivana Cankarja »Jakob Ruda«. Premiera bo v nedeljo 1. oktobra ob 18. »Jakob Ruda« spada med posebnostne psihološke igre Ivana Cankarja. Predstavlja dramo sebičneza onahiljiva, ki karno spozna pravo pot in sprejme usodno povračilo za krivice, ki jih je storil. Igrajo: Ruda — M. Skrbinec; Ana, njegova hči — V. Juvanov; Marta, njegova sestra — Kraljeva; Ivan Dolinar, slikar — Jan; Peter Broš — Kovič; Dobnik — Cesar; Alma — Skrbinska; inž. Koželj — Nakrest; učitelj Justin — Blaž; pisar Košuta — Brezgar; trije delavci — Dolinar, Miklavc, Tomažič. Režiser: Milan Skrbinec. Nedeljska otvoritvena predstava bo izven abonmaja.

Pregled novih prijaviteljev za Baletno šolo bo v Operi v soboto 30. t. m. ob 8. zjutraj. K pregledu je treba prinesiti dijaško knjižico, koparno obleko ali deklice lahko poletno obleko.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje

RADIO LJUBLJANA

PETEK, 29. SEPTEMBRA

7.00—7.10: Poročila v nemščini. 7.10 do 9.00: Jutranji pozdrav. Vmes od 7.30 do 7.40: Poročila v slovenščini. 9.00—9.10: Poročila v nemščini. 12.00—12.30: Opoldanski koncert. 12.30—12.50: Poročila v slovenščini in nemščini, napoved sporeda. 12.50 do 14.00: Salonski orkester vodi A. Dermelj. 14.00 do 14.10: Poročila v nemščini. 14.10—15.00: »Operetni zvoki« — Radijski orkester vodi D. M. Sijanec, poje sopranistka Draga Sok, 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—18.15: Poslušniček. 18.15—18.45: Kmečki trio. 18.45 do 19.00: »Iz našega leposlovja«. — Iz zbornika Zimske pomoči. 19.00—19.30: Komorni zbor. 19.30—19.45: Poročila v slovenščini. 19.45—20.00: Prenos branja članka ministra dr. Gobbelsa iz tednika »Das Reich«. 20.00 do 20.15: Poročila v nemščini. 20.15—21.15: Pri kaminu. 21.15—22.00: Pridi nočoj k meni (prenos osrednjega nemškega sporeda). 22.00—22.15: Poročila v nemščini in napoved sporeda. 22.15—24.00: Prenos osrednjega nemškega sporeda.

ZA STAVNO DELO V ROVI

v Ljubljani sprejmemo pod najugodnejšimi plačilnimi pogoji strokovne moči, in sicer: MINERJE, TESARJE, ZIDARJE, BETONERJE, POMOŽNE DELAVCE I. t. d.

Javiti se pri Gradbenem podjetju Ing. Rioser, Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 2 med 8. in 12. ter 2. in 6. uro. J-1479-I

več važnih kopij, v Weimarju in v Strassburgu so imeli pastelne osnutke nekaterih glav. Te kopije, kakor tudi uspehi bakrorezi Rafaela Morghena in Rudolfa Stanga, nam omogočajo, spoznavati nekdanje odlike te velike mojstrovine, predvsem njeno odlično kompozicijo, življenjskost njenih linij in dramatično izraznost njenih figur. Posebej je treba poudariti dovršeno lepoto rok in glav, bogato zgornost poseameznih potez in čudovito držo postav, ki vzlic simetrični razvrstitvi ne kažejo nič togega in enoličnega. Umetnikov vodilni motiv pri tej sliki je bil Jezusov rek: »Eden izmed vas me bo izdal; zdi se, da ga je Jezus, ki je osrednja figura omizja, pravkar izgovoril in da sta skupini apostolov z obeh strani pod težkim vtisom teh besed: vseh se je polastila osuplost in groza. Čudovito posrečeni izrazi posameznih glav, zlasti Jezusove in Iskarijotove, ki so vprav simfonično odtehtani nasproti linijam teles in rok, dajejo podobi edinstveno močan učinek, zaradi česar je postala »Zadnja večerja« — kakor sklepa svoj opis H. v. Wellberger — vrhunska točka v razvoju upodabljačeve umetnosti vseh časov.

V razdejanih in grozi našega časa je treba torej spisati »nekrolog« tudi tej slavni priči Leonardovega genija in umetnosti višine renesanse — priči tistega razdobja, v katerem se je obenem z novim razvojem znanosti začel tragični prelom med moralnimi nujnostmi človeškega življenja in spoznavno-ustvarjalno svobodo tehnične, politične in socialne kulture. Ta razvoj je dosegel katastrofalni višek prav v naših dneh.

V članku »Simon Gregorčič in Paul Verlain« (»Jutro«, 28. t. m.) je tiskarski skrat zagrešil nekatere nerodnosti. Tako beri v prvem stolpcu, ob koncu prvega odstavka: »... Lamartine, Hugo, Musset, de Vigny — je imel Verlaine še »rator prednikov, ki so imeli ta simbolistični lirski«

Trdovratni boji v vzhodni Nizozemski

Ponarejen denar in bombe za Nizozemce

Izvidnik javlja, da se približuje vozilo, nato vrženo je vojak, ki se oblečeni v rumeno-rjave uniforme. Ko pridemo bližje, nam pa deajo v oč. rumene rute teh vojakov, ki jih stražijo holandski SS moške. Zauzstavimo se pred vozilom in govorimo s prvim ujetnikom, ki pripada britanskim padalcem. To gotovo niso najslabši vojak, ki jim je naložila Anglija tako tvegano nalogo. T. moške so razložene poklica, starosti in izvora. Med njimi so kovači, spretniki in dijak. Nekateri so pravkar dopolnili drugo desetletje, drugi so 30letni. Po poreklu so Londončani, škotci in Kanadčani. V kolikor so ranjeni, ne pokažejo svojih bolečin. Zanje je vojna končana.

Bombkeve po 10 goldinarjev, ki so jih prinesli s seboj, s starimi kraljevskimi simboli in z glavo Vilhelmina, ta ponarejen denar — malo prezdolaj razdeljena medvedova koža — so izročili nekemu nizozemskemu SS-fantu, ki nam jih smeje pokaže. Nekaj holandska žena je rekla neki nemški bolniški sestri Rdečega križa, da bo kraljica Vilhelmina najkasneje v 8 dneh prišla nazaj na Nizozemsko. In na ta dan, ko bi se morala pojaviti stara gosna, ki opazuje dogodke iz Londona, so se pojavili namesto nje britanski bombniki, metali visoko eksplozivne bombe brezobzirno med stanovanjske hiše, s čimer

sicer niso povzročili velike vojaške škode, pač pa so razrušili mirno življenje in tujce, ki je vladala tukaj med nemško zasedbo. In mladi Nizozemec, ki so mu britanski bombniki ubili starše in njegovo mladoletno sestro in ki je bil sam ranjen, je verjetno šele preteklo nedeljo prvič pomislil, kaj pomeni: invazija.

Toda mi nimamo časa, da bi se ukvarjali s takimi mislimi. Pred nami strelja angleško protitankovsko topništvo ter se razpletajo granatni izstrelki. Stopimo z voza in gremo k bataljonskemu poveljstvu, kjer srečamo poveljnika, ki nas pouči o položaju. Spodaj pod mostovi so bile po nekaj urah uničene britanske padalske sile. Na obeh straneh železnice in ob avtomobilski cesti pa se jim je posrečilo obdržati. Na nepreglednem ozemlju med gozdovi in pašniki Britanci zaradi takojšnje naše obrambe niso zavzeli nič ozemlja. Nasprotno: naše pehotne in SS čete so jim odvezle nekaj pridobljenega ozemlja in Britanci so utrpeli pri tem visoke izgube na mrtvih in ranjenih ter številne ujetnike. Vedno znova streljajo Britanci proti nam, tu in tam pride tudi do živahnih bojev iz bližine, ki jih bijejo obvede strani z veliko ogorčenostjo. Nemško vodstvo izvaja potrebne mere. (Od vojne poročevalca Helmuta Petersena.)

SPORT

Stvar postaja zanimiva

Nadaljnjih pet tekem za 25 nogometnih žog

Domači nogometni turnir, v katerem sta dva termina že za nami, se po dosedanem poteku ni obnesel, kakor so kazala pričakovanja. Krivdo za to je treba predvsem pripisati trenutnim razmeram, ki so nogometištem omogočile precej dolg odmor v časih, ki so sicer že sredi velike sezone, tako da so moštva prišla na tekmovalne bolj ali manj neopripravljeni, še bolj pa je splošni vnanji sliki tega letošnjega jesenskega sporeda škodovalo, ker je prirediteljski odbor imel težave z razdelitvijo moštvo samih kakor tudi z odreditvijo posameznih parov za prvi dve nedelji.

Za prihodnjo nedeljo, ki nam bo prinesla III. kolo tega tekmovalja, postaja stvar mnogobojno zanimiva, čeprav je posegel vmes samo slučaj namesto prirediteljev. Po vrstnem redu sta v nedeljo za medsebojno tekmo na vrsti oboja šibka udeleženca iz skupine starejših — Vič in Zabjaki — in že ta okoliščina je po svoje privlačna, saj ni nobenega dvoma, da se bosta obe enajststorički kot približno enakovredni z vsem ognjem udarili za dosego boljšega mesta — med zadnjima dvema, ki ju čaka ta sicer neizbežna. V drugi seniorski tekmi se bosta sestali moštvi Ljubljane in Mladike; belo-zeleni so v tem srečanju vsaj na papirju v naprej določeni za zmagovalce, toda Mladikarji so se že v teh 14 dnevih razgibali tako vidno, da se tudi to pot gotovo ne bodo dali odpraviti kar z lahkov. Tretjo tekmo (Hermes-Iztek) so prireditelji odgodili na pozneje, ker pojuje Hermes — ojačen z nekaterimi igralci Izteka — ponovno na Korosko, kjer bo v nedeljo poskušal svojo srečo na igrišču v Beljaku.

Juniorski nasprotniki te nedelje so bili razvrščeni v naslednje pare: Hermes in Vič ter Korotan in Zabjaki (dopolnjeni ter Mladika-Ljubljana (popoldne). Med nastopajočimi zaslužijo posebno pozornost učenci Hermesa in Viča, še bolj pa mladici iz Mladike in Ljubljane.

Ni mnogo, kar bo vseh 10 domačih moštev lahko pokazalo v tem ponovnem celodnevem tekmovalju na igrišču, toda konkurenca se že razvija in vsak izid postaja zanimivejši že zaradi bližnjega cilja in višine svojestrane nagrade — kupa nogometnih žog.

Sporod, ki bo ves odigran na igrišču Ljubljane, je v podrobnejšem določeno takole: ob 9.30 Hermes jun.: Vič jun.; ob 10.30 Korotan jun.: Zabjaki jun.; ob 14.45 Mladika jun.: Ljubljana jun.; ob 16.15 Zabjaki: Vič jun.; ob 16.15 Mladika: Ljubljana.

Iz Zbora nogometnih sodnikov: Za nedeljo 1. oktobra delegirani naslednje gg. sodniki: Hermes—Vič mladina ob 9.30 g. Dorčec, Korotan—Zabjaki ml. ob 10.30 g. Safošnik, Mladika—Ljubljana ml. 13.45 g.

Bibliofilska izdaja Tavčarjevega »Cvetja v jesen« je podarjena Slovenskemu Rdečemu križu in škofijski dobrodelni pisarni. Z nakupom knjige boste podprli delo teh dveh ustanov. Cena izvodu je dvesto lih.

Beli imajo prednost
V enem izmed prvih let mojega delovanja na Sumatri — piše Erwin Crobath v »Wochen-Ausgabe« — sem imel vodstvo nad delom tobačnega nasada Two Rivers Estate. Za nadziranje tega ozemlja, ki mi je bilo podeljeno, je pomenilo pravo težkočjo, da je bilo sestavljeno iz dveh delov, ki ju je ločila stara gošava. V enem izmed delov, ki je ležal v neki dolini, je stala moja hiša in tu se je delo seveda opravljal po vseh pravilih. O drugem delu, ki se je razprostiral po majhni visoki planoti in kjer je moralo 34 kitajskih kulivjev obdelovati svoja polja pod vodstvom paima Tanahaka pa bi ne mogel kaj takšnega trditi. Ne, na svojo žalost moram celo izjaviti, da je predstavljalo teh 34 moških najslabši izbor med delovnimi silami v vsem okrožju. Bili so namreč stari in slabotni moške, a med njimi vrhu vsega še številni kadilci opija iz navade. Vse stvar je oteževalo še to, da niso imeli ti kuliji v osamljenem, s pragozdom obkroženem predelu nobene možnosti, da bi si potrebna živila sami in nenavadno nakupovali. Zato je moral vsak paznik sam skrbeti za to, da je oskrboval svoje ljudi z vsem, kar so potrebovali za življenje, iz oddaljenega malajskega trga Deli-tuve. In tega je bilo prav mnogo: riž, posušena riba, zelenjava, sladkor, sol, olje, tobak, petrolej in kar je še podobnega »kusuznega« blaga. Tu pa nam je bilo treba nabaviti še svinjine, da ne pozabim opija, ki ima v življenju marsikaterega Kitajca, žal, tako silno vlogo.

Paznik Tanahak pa je bil nedvomno nad vse spreten, kar se tiče kupčij, in pogosto sem se moral čuditi, kakšne fantastične cene je zahteval od svojih rojakov za razna živila in poživila. Te cene so mu tudi brez ugovora plačevali. Izjema je bil le riž, za katerega ni jemal stvarno nobenega dobička. Ko sem ga zavoljo tega povprašal, mi je pojasnil, da je položil kitajski navrstveni zakon to zahtevano kot prvo in najvažnejšo v srce vsakega Kitajca. Če bi se pa kdo drznil pobirati na živilo, ki je za življenje najvažnejše, velik dobiček, tedaj bi bilo to v očeh vsakega njegovega rojaka velik zločin in znak velike moralne manjvnosti.

Toda navdiz tej vsega priznanja vredni kupčijski morali, ki je bila nemara lastna vsem tem kulivjem od dela velikega kitajskega naroda, moram še enkrat poudariti, da je bila njihova delovna storitev nad vse skromna. K temu je pripomoglo še to, da me je bilo na edini cesti, ki je vodila tja, že od daleč videti, če sem se bližal. Kadar sem prišel do teh Kitajcev, so se kazali vedno zelo zaposlene, toda po tem, kako je delo napredovalo, mi ni bilo težko ugotoviti, da so v moji odsotnosti temeljito lenarili. Zato je umljivo, da bi rad paznika in kulije pri tem zalotil in me je naravnost želelo po tem, da bi jim enkrat pošteno zagodel.

Tako sem nekega jutra sklenil, da prečim široko reko, ki je mejila ob moj nasad, da stopim neopazno ob reki navzgor in se spravim spet na drugi breg in presenetim svoje ljudi na ta način od zadaj, iz smeri, ki je pri meni niso bili navajeni. Rečeno, storjeno.

Namur Pinang, batška vas, je ležala pred menoj. Iz zelenja palm, kruhovcev, kavčnih gro-

mov in ananasovih polj, ki ga je mladila jutranja svetloba, so gledale hiše. Zavil sem na desno in prispel do reke Petani. Star Batak je čepel na bregu in žvečil betel.

»Haloe!« sem vzkliknil v radosti nad prekrasnim jutrom. »Ali ne nameravaš na drugi breg? Pojdi z mano!«

»Če mora gospod na ono stran, pojdem pa še jaz,« je odgovoril premišljeno in me pri tem ocnjujoče gledal.

Bredel sem, oblečen, kakor sem bil, po vodi. Malu mi je segla do prs in sem moral celo plavati. Uro in beleznico sem držal v roki nad glavo, da bi ta dva občutljiva predmeta obvaroval vlage. Tik za menoj je sledil Batak, ki si je obleko privezal na glavo.

Upchana sva dosegla nasprotni breg. »Imel si pa srečo, gospod,« je dejal moj spremljevalec pokojno. »Tu na ovinku se drži namreč zelo nevaren krokodil.«

»Kaj?... Tepec! In to mi poveš šele sedaj?« sem zavpil ves besen, začuden in malo tudi naknadno prestrašen. »In čemu si šel ti z menoj? Zate je bilo vendar istotako nevarno kakor zame!«

»Zame ne, gospod. Takšna zverina zagrabl vedno najprvo to, kar je svetlo, a tvoja bela obleka je dosti svetlejša od moje rjave kože. Preden bi krokodil opravil s teboj, bi bil jaz že davno na varem!«

Rekel je in si vtaknil nov ščep betla med krmjave zobe. Takšen nepridiprav! Navdiz temu sem se moral tem modrijanu in »človekoljubu« v sebi smejati. Nu, ta manever s presenečenjem bi me bil skoraj drago stal.

Iz sodne kronike

Zaradi vodenega mleka pred sodiščem

Ljubljana, 28. sept.
Pred posebnim sodiščem se je zadnje čase zagovarjalo več kmetov, ki so se hoteli okoristiti z oddajo vodenega mleka. Ker Higieniski zavod in drugi nadzorniki mleka redno nadzorujejo kakovost oddanega mleka, prej ali slej vsakega nepoštenega dobavitelja doletijo kazen.

V sredo se je zaradi mešanja mleka in vode zagovarjal I. V., premožen kmet iz ljubljanske okolice. Kakor je sam navedel, meri njegovo posestvo 26 ha in redi 6 krav. Kljub temu se ni mogel premagati, da ne bi skušal nepošteno zaslužiti pri oddaji mleka. Kontrola je ugotovila, da je bilo njegovo mleko izdatno vodo. Preizkuševalci so vzeli za podlago ugotovitve kakovosti njegovega mleka najslabše še sprejemljivo mleko. Ugotovili so, da sta bila vsakemu litri mleka prirešana dva decilitra vode. Obtoženec je oddajal dnevno 8 do 9 litrov mleka.

V začetku se je zagovarjal, da je vodo mleko posledica krmjenja krav z zelo vodo travo. Ko pa je uvidel, da mu tega sodnik ne verjame, ker pozna že take izgovore in ima sam nekaj izkušenj z rejo krav in mlekarstvom, je spremenil svoj zagovor. Trdil je, da ne ve, kako se je zgodilo, da je bilo mleko tako vodo, ker ga je za Prevod pripravljal in oddajala njegova žena. Bil je takoj pripravljen plačati 500 lir, kolikor je znašala kazen.

Pri polni skledi nezadovoljni

Pred posebnim sodiščem sta se zagovarjali tudi dve sestri iz ljubljanske okolice in priležnik starejše, neporočene sestre obtoženke. Na zatožni klop jih je spravilo medsebojno sovražstvo. Priležnik je obtoženica očitala, da se bavi s črno borzo, da kupuje živino, zlasti telata, n jo kolje sam in sam razprodaja. Mož je priznaval le dva prestopka, zelo pa ga je obremenjevala sestra njegove priležnice, ki se je morala zagovarjati, ker je doma zaklala tele in je meso, razprodala. Sestra jo je tudi obtožila, da je prodala štiri neprijavljene prašičke, kar se je pa izkazalo za neresnično in plod želje po maščevanju.

Razprava je odkrila žalostno ozadje te zadeve. Sestri sta podedovali po starševh večje premoženje. Eno je poročena in je nekaj časa zadovoljno živela z dohodki svojega moža. Kasneje je bilo njeno življenje vedno težje in domislila se je, da bi bilo bolje, če bi začela kmetovati. S sestro sta se prvotno razumeli, ko pa se je v njihove odnose vrnil nek moški kot priležnik starejše, je bilo soglasja konec. Začel so se prepirati, ki so vodili do tega, da je omožena sestra zahtevala sodno delitev premoženja, za katerega pravijo, da je vredno danes več milijonov. To je še bolj zaostrolo odnose, ker se je druga sestra, kakor kaže, pod vplivom svojega priležnika upirala delitvi, češ da sedaj ni čas za to in da bi jo delitev v sedanjem času oskodovala. Začeli so se pravičati, sovražstvo je narasčalo in tako so se večeraj skupno znašli pred kazenskim sodnikom. Druga druga sta se ovdodili zaradi črnohorjarskih prestopkov.

Sodišče se ni izreklo zadnje besede. Če pa sestri ne bosta pravčasno spoznali, kam ju vodi njuno sovražstvo, bodo njune dobrih kmalu splahnele v druge žepce. Če se ne bosta sporazumeli pri polni skledi, se bosta morali, hoče noče, pri prazni.

Ernestovi tatinski nagibi

36letni hotelski sluga Ernest uživa po svojem očetu zaradi zmanjšane vračunljivosti — pred leti je bil sodno prečiščen in mu je bil postavljen skrbnik — pokojnino. Ni sicer veliko, nekaj pa je le. Dne 22. avgusta ga je premotila priložnost in je v neki restavraciji izmaknil natakarju J. B. površnik, v katerega žepu so bile oskodovalne osebnostne listine in nekaj gotovine. Ernesta so kmalu našli in je dobil okradeni površnik vrnjen, medtem ko je obtoženec listine uničil.

Obtoženec je dejanje priznal med preiskavo in na razpravi pa je navajal najrazličnejše nagibe za svojo tatvino. Najprej je zatrjeval, da je ukradel površnik iz obupa, nato je zagovor spremenil in trdil, da je kradel iz žalošnosti. Ob drugi priložnosti je izjavil, da je površnik pomotoma vzel, kasneje pa je navajal kot razlog svojega dejanja željo, s tatvino prisiliti sodišče, da bi mu postavilo novega skrbnika, kar z dosedanjim ni zadovoljen. Ernestu se namreč zdi, da njegov skrbnik premo malo skrbi zanj. Na razpravi je bila njegove nesreče kriva zopet Borza dela, češ da je suknjič vzel zato, ker je bil jezen, da na Borz dela ni dobil službe.

Zdravnik psihater, ki je preiskal obtoženca, je ugotovil, da je nesrečen izdatno inteligentno okvarjen, da je etično zaostal in da je njegovi duševni bolezni ime »deblitas«. Zato je Ernest za svoja dejanja le delno odgovoren. Njegov skrbnik je izpovedal, da se ne more v nobeni stvari zameniti nanj in da je že njega skušal večkrat premočiti. Ernest je bil

zdravnik psihater, ki je preiskal obtoženca, je ugotovil, da je nesrečen izdatno inteligentno okvarjen, da je etično zaostal in da je njegovi duševni bolezni ime »deblitas«. Zato je Ernest za svoja dejanja le delno odgovoren. Njegov skrbnik je izpovedal, da se ne more v nobeni stvari zameniti nanj in da je že njega skušal večkrat premočiti. Ernest je bil

zdravnik psihater, ki je preiskal obtoženca, je ugotovil, da je nesrečen izdatno inteligentno okvarjen, da je etično zaostal in da je njegovi duševni bolezni ime »deblitas«. Zato je Ernest za svoja dejanja le delno odgovoren. Njegov skrbnik je izpovedal, da se ne more v nobeni stvari zameniti nanj in da je že njega skušal večkrat premočiti. Ernest je bil

zdravnik psihater, ki je preiskal obtoženca, je ugotovil, da je nesrečen izdatno inteligentno okvarjen, da je etično zaostal in da je njegovi duševni bolezni ime »deblitas«. Zato je Ernest za svoja dejanja le delno odgovoren. Njegov skrbnik je izpovedal, da se ne more v nobeni stvari zameniti nanj in da je že njega skušal večkrat premočiti. Ernest je bil

zdravnik psihater, ki je preiskal obtoženca, je ugotovil, da je nesrečen izdatno inteligentno okvarjen, da je etično zaostal in da je njegovi duševni bolezni ime »deblitas«. Zato je Ernest za svoja dejanja le delno odgovoren. Njegov skrbnik je izpovedal, da se ne more v nobeni stvari zameniti nanj in da je že njega skušal večkrat premočiti. Ernest je bil

zdravnik psihater, ki je preiskal obtoženca, je ugotovil, da je nesrečen izdatno inteligentno okvarjen, da je etično zaostal in da je njegovi duševni bolezni ime »deblitas«. Zato je Ernest za svoja dejanja le delno odgovoren. Njegov skrbnik je izpovedal, da se ne more v nobeni stvari zameniti nanj in da je že njega skušal večkrat premočiti. Ernest je bil

zdravnik psihater, ki je preiskal obtoženca, je ugotovil, da je nesrečen izdatno inteligentno okvarjen, da je etično zaostal in da je njegovi duševni bolezni ime »deblitas«. Zato je Ernest za svoja dejanja le delno odgovoren. Njegov skrbnik je izpovedal, da se ne more v nobeni stvari zameniti nanj in da je že njega skušal večkrat premočiti. Ernest je bil

zdravnik psihater, ki je preiskal obtoženca, je ugotovil, da je nesrečen izdatno inteligentno okvarjen, da je etično zaostal in da je njegovi duševni bolezni ime »deblitas«. Zato je Ernest za svoja dejanja le delno odgovoren. Njegov skrbnik je izpovedal, da se ne more v nobeni stvari zameniti nanj in da je že njega skušal večkrat premočiti. Ernest je bil

zdravnik psihater, ki je preiskal obtoženca, je ugotovil, da je nesrečen izdatno inteligentno okvarjen, da je etično zaostal in da je njegovi duševni bolezni ime »deblitas«. Zato je Ernest za svoja dejanja le delno odgovoren. Njegov skrbnik je izpovedal, da se ne more v nobeni stvari zameniti nanj in da je že njega skušal večkrat premočiti. Ernest je bil

zdravnik psihater, ki je preiskal obtoženca, je ugotovil, da je nesrečen izdatno inteligentno okvarjen, da je etično zaostal in da je njegovi duševni bolezni ime »deblitas«. Zato je Ernest za svoja dejanja le delno odgovoren. Njegov skrbnik je izpovedal, da se ne more v nobeni stvari zameniti nanj in da je že njega skušal večkrat premočiti. Ernest je bil

zdravnik psihater, ki je preiskal obtoženca, je ugotovil, da je nesrečen izdatno inteligentno okvarjen, da je etično zaostal in da je njegovi duševni bolezni ime »deblitas«. Zato je Ernest za svoja dejanja le delno odgovoren. Njegov skrbnik je izpovedal, da se ne more v nobeni stvari zameniti nanj in da je že njega skušal večkrat premočiti. Ernest je bil

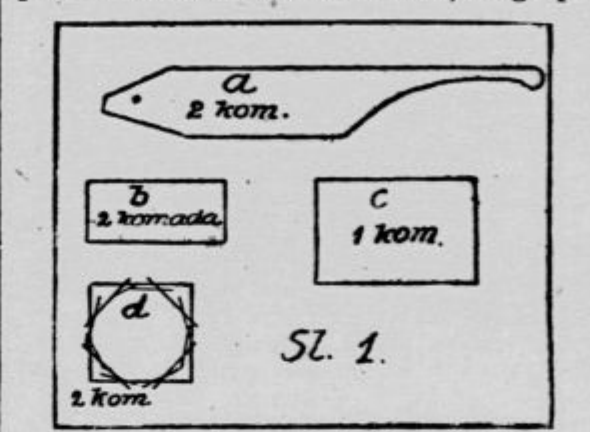
zdravnik psihater, ki je preiskal obtoženca, je ugotovil, da je nesrečen izdatno inteligentno okvarjen, da je etično zaostal in da je njegovi duševni bolezni ime »deblitas«. Zato je Ernest za svoja dejanja le delno odgovoren. Njegov skrbnik je izpovedal, da se ne more v nobeni stvari zameniti nanj in da je že njega skušal večkrat premočiti. Ernest je bil

za svoje dejanje obojen po obtožnici. Sodnik mu je po §§ 314 in 22 kaz. zakona prisodil 4 mesece strogega zapora. Častne pravice izgubi za 1 leto. Obtoženec je domel pomen sodbe šele čez nekaj časa, narkar se je naglo odstranil iz dvorane in je na hodniku izbruhnil v neutolažljiv jok.

Mlado jutro

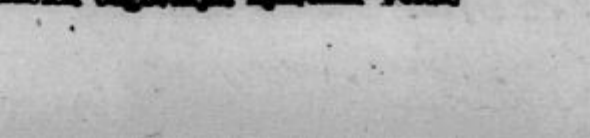
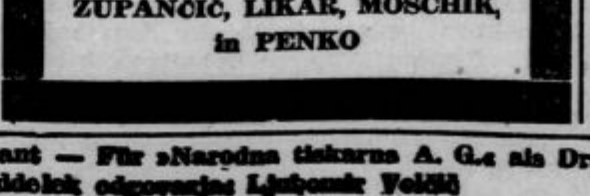
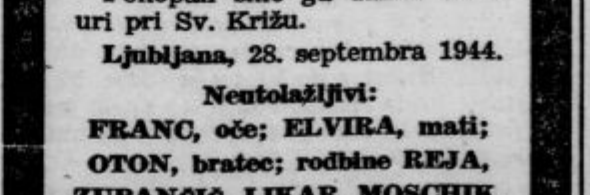
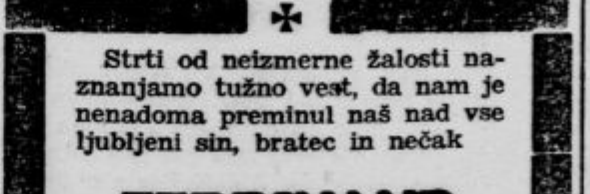
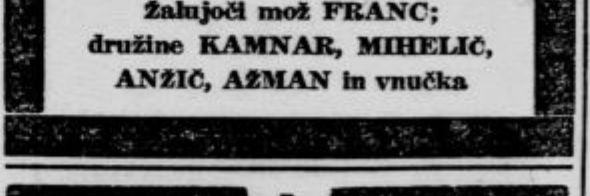
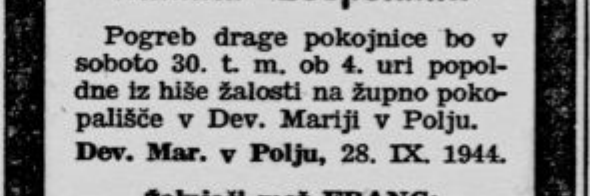
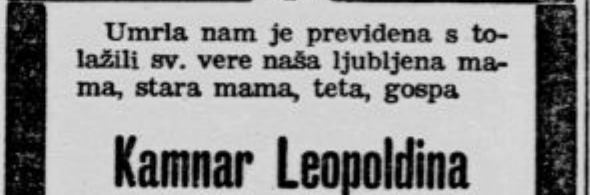
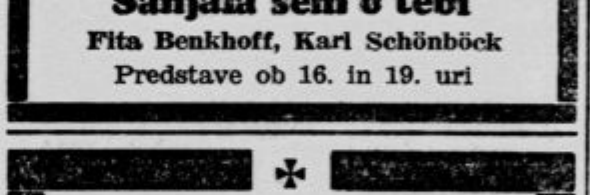
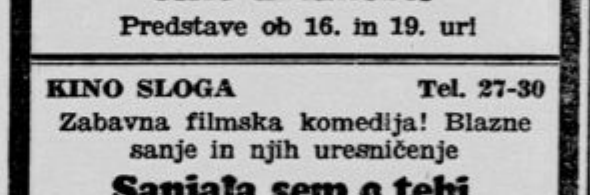
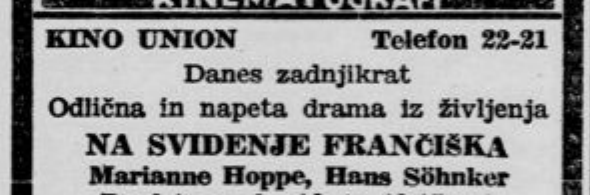
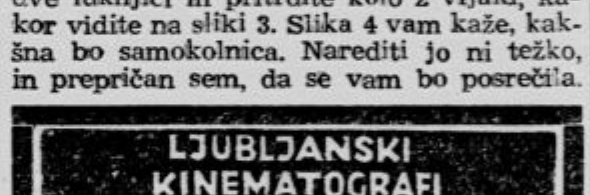
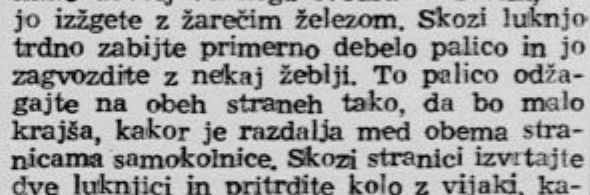
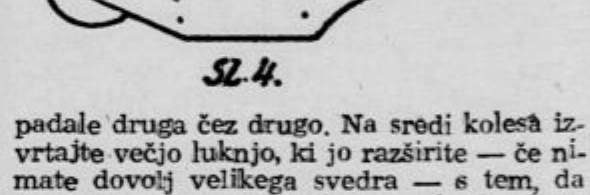
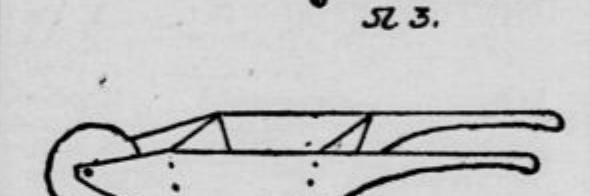
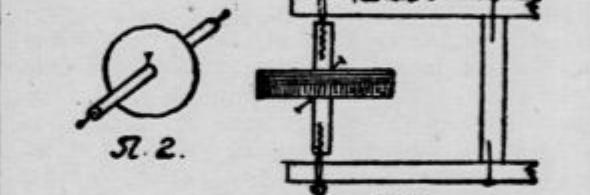
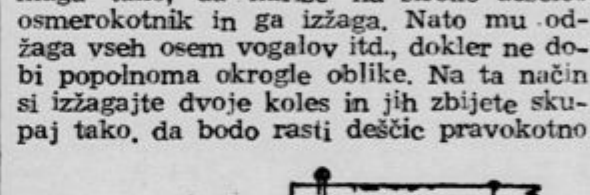
Samokolnica
Iz deščice kakkega zaboja si lahko naredite samokolnico.

Najprej iztežite iz dveh daljših deščic dva kosa, kakor jih vidite na sliki 1a. S sekirico ali težkim nožem ne bo težko dati te ma stranicama potrebno obliko. Potem si odžagajte 2 kosa b (sl. 1). Ta morata biti prav tako široka kakor stranici, dolga pa

naj bosta tako, kakor želite imeti široko samokolnico. Obe stranici in deščici b takoj zbijte. Ko je to gotovo, pribižite še dno samokolnice (sl. 1c). Zdad pride najtežje, namreč kolo. Kdor ima tenke ozke žagice, ki jih rabijo za žaganje krivih oblik, si lahko pomagata tako, da nariše na široko deščico osmerokotnik in ga izžaga. Nato mu odžaga vseh osem vogalov itd., dokler ne dobi popolnoma okrogle oblike. Na ta način si izžagajte dvojce koles in jih zbijete skupaj tako, da bodo rasti deščice pravokotno

padale druga čez drugo. Na sredi kolesa izvrtajte večjo luknjo, ki jo razširite — če nimate dovolj velikega svedra — če nimate izžgite z žarečim železom. Skozi luknjo tržno zabijte primerno debelo palico in jo zagovzdite z nekaj žebli. To palico odžagajte na obeh straneh tako, da bo malo krajša, kakor je razdalja med obema stranicama samokolnice. Skozi stranici izvrtajte dve luknji in pritrpite kolo z vijaki, kakor vidite na sliki 3. Slika 4 vam kaže, kakšna bo samokolnica. Narediti jo ni težko, in prepričan sem, da se vam bo posrečila.

Mali oglasi

OPOZARJAMO
naše cenjene oglaševalce, da bo oglašni oddelček »Jutra« sprejemal naročila za male oglase, ki naj bodo natisnjeni v »Jutru« še isti dan zvečer, VSAK DAN SAMO DO 11.30, OB SOBOTAH PA DO 11. URE.

Službe išče
DOBRA FRIZERKA z večletno prakso išče stalno službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Jazurjena«. 25417-1

Službo dobi
MLAJŠO MOČ zmožno voditi kuhinjo. Stanovanje in hrana v hiši. Pota Justič, nasprotni nebotičnika. 25390-1a

POSTREŽNICO
dvakrat na teden iščem za takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 25431-1a

POSTREŽNICO
iščem za takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 25431-1a

TRGOVSKI SLUGA
dobi takoj mesto v boljši trgovini. Naslov v ogl. odd. Jutra. 25434-1a

TRG. POMOČNICO
sprejemam takoj v boljšo, specializirano trgovino. Naslov v ogl. odd. Jutra. 25435-1a

KUHARICO
ki bi opravljala tudi drugo hišna dela, sprejemam takoj. Plača 600 lir. Obilna hrana, dobra služba. Oglašiti se od 3. do 4. zvečer. Selenburgova 6. 25471-1a

POSTREŽNICO
za čiščenje pisarne in dvosobnega stanovanja iščem za takoj. Delo bo od 7. do 12. dan v teden. Plača in potoži po dogovoru. Zelasiti se v Trdinovi 5. pritičje, desno, pisarna. 25472-1a

Zasluzek
PERILO
sprejem v popravilo gospi, ki krpa in popravlja tudi nogarice. Vse dovodniska c. 13. 25427-3

Prodaj
POZOR!
Kupujem in prodajam rabljene čevlje, jemljem v račun ter zamenjam večje in manjše številke. Ključar Alojz, Vošnjakova 4. 25420-6

POSTELJO
otroško, novo, poltrono, orehova, korenina — prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 25435-6

ASTRAHAN
ovratnik in moderno darilo za damo, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 25436-6